

Mennesket i katastrofen og civilsamfundets potentiiale

Kristoffer Albris

Antropolog, Ph.d., Post doc
Juridisk Fakultet, Københavns Universitet
Copenhagen Center for Disaster Research (COPE)
ESPRESSO www.espressoproject.eu

RealDania Symposium 14.08.2017

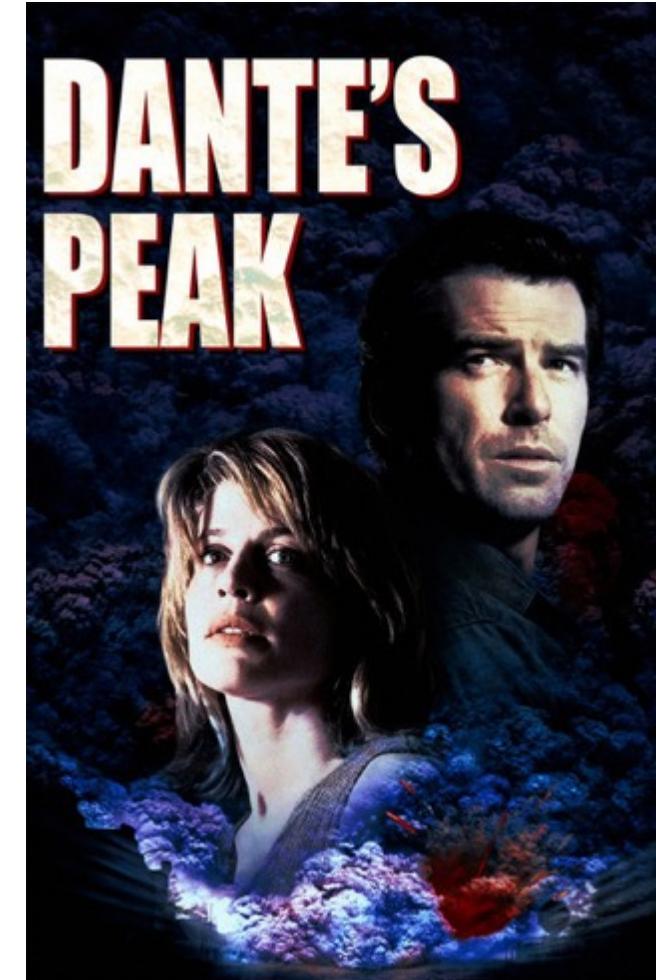
KØBENHAVNS UNIVERSITET

Oplæg

1. Mennesket i katastrofen
2. Sårbarhed og resiliens
3. Normaliseringen af ekstremer
4. Civilsamfundets potentiiale

Myten om mennesket i katastrofen: den ensomme helt

Myten om mennesket i katastrofen: plyndringer og kaos

Katastrofer
skaber
solidaritet og
engagement

Op til 80% af overlevende i katastrofe reddes af first responders, familiemedlemmer og lokale.

På trods af traumer, sorg, skader, ødelæggelser og manglende funktioner i samfundet, rapporterer mennesker oftest at katastrofer er magiske tidspunkter for socialt sammenhold.

Emergent aktivitet i kølvandet på katastrofer formes af eksisterende social kapital, og skaber nye former for sammenhængskraft.

Sådanne sociale bevægelser og sammenhold kan i nogle tilfælde føre til social og politisk forandring (f.eks. 1985 Jordskælvet i Mexico City).

Civilsamfundets potentiale

Borgernes engagement

- *Emergente grupper* = pludselig organisering af frivillige der påtager sig opgaver der ellers er reserveret til beredskabsenheder.
- Kan være eksisterende grupper/organisationer der udvider deres arbejde, eller være helt nye former for samarbejde.

Fluthilfe Dresden
@FluthilfeDresden

Startside

Oplysninger

Billeder

Noter

Videoer

Opslag

Fællesskab

Opret en side

Synes godt om ▾

Følger ▾

Del

...

Send besked

Status

Billede/video

Skriv noget på denne side ...

Regionalt website

Sociale medier vil spille en større rolle i fremtiden

Fællesskab

Se alle

Inviter dine venner til at synes godt om denne side

40.150 personer synes godt om dette

38.434 personer følger dette.

Gør Mildner og 3 andre venner synes godt om dette

Videoer

Frohe Weihnachten euch allen

Dresdner helfen Dresdner
WIR BEWEGEN HELFER

Elbpegelstand

87 cm

11.08.2017

14:00 Uhr

Tendenz: gleich

Fluthilfezentrum e.V. - Wir bewegen Helfer

Vorbereitet sein ist alles - auch leisten

Borgerinitiativer: platforme for at koordinere ikke-affilierede frivillige og lokale borgere.

Registriere Dich jetzt unverbindlich als Helfer und wir benachrichtigen Dich im Katastrophenfall. Du entscheidest, ob Du uns und den Hilfesuchenden zur Verfügung stehst oder nicht. Du gehst mit Deiner Registrierung als ungebundener Helfer keine Verpflichtungen ein.

[Als ungebundener Helfer beim Fluthilfezentrum e.V. registrieren](#)

Kontroverser mellem borgere og myndigheder

- Strukturelle løsninger på oversvømmelser i form af diger eller mure er ofte den første løsning der overvejes.
- Borgere har i hundredvis af tilfælde modsat sig sådanne planer. Hvorfor?
- Fordi det handler om mere end blot sikring imod vand, men om at mennesker aktivt har valgt at bo ved vand.
- F.eks. Hvor højt må et dige være?

Katastrofer leder til social forandring
gennem kollektive normaliseringer

“

For billions of people, in fact for the greater part of humanity, hazard and disaster are simply just accepted aspects of daily life. So normal, in fact, that their cultures are partly the product of adaptation to those phenomena. While a greater appreciation of the importance of hazard to the construction of culture still gains little acceptance among most western scientific communities, there are already signs of changes to come. As the developed world itself is increasingly beset by the consequences of global warming, climate change, and rising sea levels, ideas about hazard and disaster may have to be reconsidered.

Greg Bankoff, Cultures of Disaster, 2002, p.3

“

Former approaches to the historical study of disaster have failed to address the issue of sustained cultural change. Communities' coping strategies must be seen as the result of a series of occurrences that are perceived as similar and recurring even though their unpredictable appearance still defines them as discrete events.

Franz Mauelshagen, 2009, p.44)

Hvad er civilsamfundets potentiiale?

- Lokalsamfund kan være en vigtig ressource i både akutte beredskabsarbejde og i reduceringen af risiko på den lange bane.
- Lokale borgere er qua deres tilhørsforhold til deres lokalområde og lokal viden, en stærk ressource at trække på.
- Borgerinddragelse er en fornuftig og bæredygtig investering der sikrer at flest stemmer bliver hørt, og at så mange interessenters meninger bliver imødekommet = social bæredygtighed.
- Støt op om borgernes egne initiativer, så alt ikke er drevet af myndighederne.
- Men at trække på civilsamfundets ressourcer kan aldrig ske på bekostning af fagligt beredskab og tekniske løsninger for at mindske risici.

ENHANCING SYNERGIES FOR DISASTER PREVENTION IN THE EUROPEAN UNION

www.espressoproject.eu

- Tre udfordringer på tværs af EU lande:
 - Bedre integration mellem disaster risk reduction og climate change adaptation på det politiske niveau
 - Bedre synergি mellem forskning og policy
 - Bedre værktøjer for transnational krisehåndtering i EU
- Vi gennemfører interviews med relevante interesserter og stakeholders i de kommende måneder.
- Hvis I er interesserede, kontakt mig:
 - Kristoffer.albris@jur.ku.dk